

YANKI

ÖZEL EĞİTİM HİZMETLERİ BÖLÜMÜ

5. Sayı

MAYIS 2024

Çay Mah. Prof. Naci Şensoy Cad. No:5 Kat:5 Çarşamba/SAMSUN

<http://carsambaram.meb.k12.tr>

0362 833 16 60

963763@meb.k12.tr

carsambahyram

10-16 MAYIS ENGELLİLER HAFTASI

* UNUTMAYINIZ ENGELLİ
BİREYLERE SAYGI İNSANLIĞA
SAYGIDIR.
EMPATİ KUR

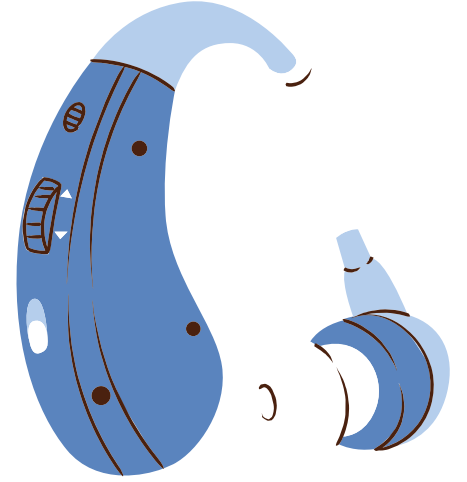

Engelliler haftası, her yıl hatırladığımız özel bireylerimizin haftasıdır.

Devletimizin engelli bireyler için sunduğu birçok imkan ve olanaklar sayesinde onlar için belli bir konfor düzeyi sağlamıştır. Birçok yeni hizmet sunulmaktadır ve verilen hizmetler tüm engelli bireyler kapsayacak şekilde tabana kadar yayılmıştır, belli bir standart yakalanmıştır. Ancak sadece devlet eliyle yapılan hizmetlerle yürütülecek bir çalışma olmadığını da anlamak gerekir. Bu grubun içerisinde var olan bireylere verilen hizmetlerin taçlanması için toplumsal bir desteğe ihtiyacı vardır.

İŞİTME ENGELLİ VEYA CİDDİ İŞİTME BOZUKLUĞUNA SAHİP BİREYLERİN ÖZELLİKLERİ:

Kısm veya total işitme engelli öğrenciler için görme duyusu iletişim ve öğrenme için önemlidir. İşitme engelli öğrenciler iletişimlerini dudak okuyarak veya işaret dili kullanarak görsel yetenekleriyle sağlarlar. Kullanılan işaret dilleri, aynı diller gibi, farklılıklarla farklılığı gösteren iletişimciler hazırlanmalıdır. Bu durum anlamada sorun oluşturabilir.

GÖRME ENGELLİ VEYA GÖZLÜKLE DÜZELTİLEMİYEN CİDDİ GÖRME BOZUKLUĞUNA SAHİP BİREYLERİN ÖZELLİKLERİ:

Görme engelli öğrencinin hepsi beyaz baston kullanmazlar, hepsi Braille alfabesini bilmezler. Tamamen görme kaybı olanların oranı oldukça düşüktür. Genel olarak görme bozukluğu olan öğrencinin belirli bir görme kapasitesi vardır. Fakat görme bulanıklığı, mesafe ve hızı algılayamama, benzer renk ve cisimler ayıramama, belirli bir mesafe sonrasında görememe veya dar görüş açısı gibi değişik şekillerde bozuklukları olur. İster görme engelli olsun ister yukarıdaki görme bozukluklarından birine sahip olsun bu öğrencinin eğitim süreçlerinde işitmenin çok önemli bir yer olduğunu unutmamak gerekir.

FİZİKSEL ENGELE SAHİP BİREYLERİN (KOLLARINI KULLANMADA ZORLUK ÇEKENLER, TEKERLEK LİS AN DALI VE Y ÖZELLİKLERİ:

Bağımsız hareket edebilme beceriler, devamsel koordinasyonları sınırlıdır. Hareketten çekinir, pasif kalmayı tercih ederler. Sıklıkla yorgunluktan şikayet ederler. Yetersizlikten etkilenme düzeylerine göre uyum, konuşma ve öğrenme güçlükleri de görülebilir.

ZİHİNSEL YETERSİZLİĞE SAHİP OLAN BİREYLERİN ÖZELLİKLERİ:

Zihinsel yetersizliği olan öğrenciler de normal yaşlıları gibi temelde aynı psikolojik, fizyolojik, sosyal, duygusal gereksinimlere sahiptirler. Kendi aralarında da bireysel farklılıklar gösterirler. Zihinsel yetersizliği olan öğrencilerin en temel/ belirgin özelliği olarak gelişim hızlarının yaşlılarından yavaş olmasını söyleyebiliriz. Bu geç keme gelişimin tüm alanları için geçerlidir.

Bir bebeğin zihinsel yetersizliğini olduğunu söylüyorsak, bu bebeğin yuvarlanma, emekleme, yürüme ve konuşmaya başlama gibi gelişim alanlarında yaşlılarını geriden takip ettiğini ifade ediyoruz demektir.

Öğrenmede yavaşlık, dikkat dağınıklığı, konuşma bozukluğu ve geç konuşma, duyu-motor problemler bu özellikler genel olarak tüm zihinsel engelli öğrencilerde görülmekte ancak bu becerilerdeki başarısı, zihinsel engel derecesine göre değişmektedir. Örneğin hafif derecede zihinsel yetersizliği olan bir öğrenci sosyal gelişim ve günlük yaşam becerilerinde yeterli bir öğrencidir. Temel problem olan öğrenme ve dikkat dağınıklığı ile ilgili olduğu kabul edilmektedir. Orta/ağır derecede zihinsel yetersizliği olan öğrenci ise bu alanların tümünde birden yetersizlik gösteren, destek gereksinimi olan öğrencidir.

O Tİ Z M İ O L A N B İ R E Y L E R

Göz teması ya yoktur ya da kısıtlıdır. Adı le seslen nce tepk vermezler.

Aşırı hareketli veya hareketsiz olab l rler. Çevreler le lg lenmezler.

Sarılma ve öpme g b f z ksel temastan hoşlanmazlar. Bazıları çok natçı ve hırçın olab l r. Sosyal ortama g rd kler nde aşırı korkup tepk vereb l rler.

Sıklıkla yemek yeme bozukluğu göster rler. Kend ler ne ve etrafındak eşyalara zarar vereb l rler.

Tehl keye ve acıya karşı duyarsızdırlar. Topluluk ç nde yaşitları le d yalog kurmazlar, oyunlara katılmazlar, kend ler n zole ederler. Konuşmayı

öğrenseler b le hep aynı kel mey tekrar ederler. Konuşmayı let ş m aracı olarak kullanmazlar. Uygun olmayan cümleler kurar kalıp g b konuşurlar.

Konuşma şek ller ve ses tonları tekdüzed r. İlg s z şek lde her şeye güleb l r ve kıkırdayab l rler. B r c sm n b r parçasına takıntı yapab l rler. Bazı objelere aşırı

bağlanab l rler. Düzen takıntıları vardır. Rut nler bozulduğunda

hırçınlaşab l rler. Tekrarlayan b r hareket örneğ n el çırpma, zıplama, kend etrafında dönme, sürekl öne arkaya sallanma, kanat çırpma g b yaparlar.

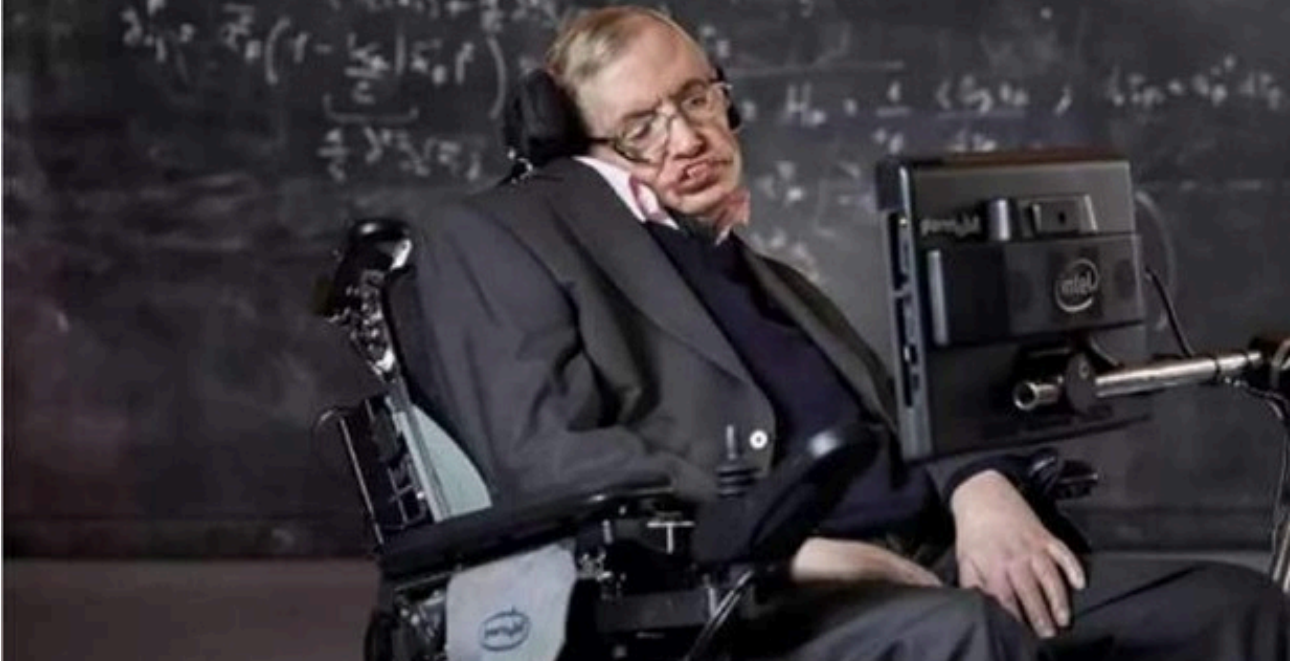
"ENGELLENEMEYEN" BAŞARI HİKAYELERİ İLE İLHAM KAYNAĞI OLAN ÖNEMLİ 10 İSİM

Doğuştan herhangi bir engelle dünyaya gelen veya geçirdiği hastalık/kaza sebebiyle hayatı değişen engelli bireyler karşılaştıkları zorluklar her ne olursa olsun hayal kurmaktan, hayallerinin peşinden gitmekten çekilmeyen birer engelli birey; başarı hikayeleriyle tüm dünyaya ilham kaynağı olmayı başarmıştır. 'Tarihemi yazdıran başarıları ile ilham dolu hikayelerinin kahramanı olan engelli bireyler kimdir, başarıları nelerdir?' merak edenler için 10 önemli isim ve başarı hikayeleri ...

1- ABRAHAM LINCOLN

Abraham Lincoln, 1809 ve 1865 yılları arasında yaşamıştır ve Amerika Birleşik Devletleri'nin 16. Cumhurbaşkanı olarak tarihe geçmiştir. Abraham Lincoln'ın eller ve parmakları birbirine göre orantısız, ayakları uzun ve ince olmakle birlikte, gözleri myoptu. Yüz şeklinde "Marfan Sendromu" bulunduğunu gösteren belirtiler vardı. Lincoln, sıvı hayatına yenilgilerle başlamasa da, az mitle çalışarak Amerika Birleşik Devletleri'nin unutulmaz başkanları arasında yer almış: ülkesinde "köleliği kaldıran başkan" olarak tarihe geçmeyi başarmıştır. 'Çile çekmemiş insanların çok az mezyete sahip olduklarını tecrübe ettim.' diyen Lincoln, unutulmayan isimlerden biri olmuştur.

2- STEPHEN HAWKİNG

1942 yılında dünyaya gelen Hawking, ALS hastasıydı ve tedavisi mümkün olmayan bu hastalık sayesinde evrenin sırlarını anlattığı kitapları ve bilimsel çalışmalarını geride bırakmıştır. Bu hastalığı sayesinde, beyin sağlam kalmasına rağmen bütün VÜCUT çökmeye devam eder. Başarı kültüründeki mottoya göre, Hawking. "Reynin sağlam se vücudunun neresi engelli olursa olsun. başarıyı yakalarsın" nancının vücut bulmuş halidir. Doktorların Hawking'e birkaç yıl ömür biçmesine rağmen elliyıla yakın yaşayan Stephen Hawking, yaşam mücadelesine bilimsel çalışmaları ile devam etmiştir ve tüm dünyaya adını duyuran bir dahiler olarak hafızalara kazınmıştır.

3 - LOUIS BRAİLLE

Louis Braille, görme engelli bireyler için dünya çapında okuma ve yazma sistemi olan "kör harf alfabesi" bulmuştur. Braille'nin İden 6ya kadar belli bir düzen içinde sıraladığı kabartmalı noktalar. parmaklarla üstünden geçerek okunur. 3 yaşında görme yetisini kaybeden Louis Braille. "Braille Alfabesi" ile görme engelli bireylere ışık olarak hayatlarını kolaylaştırmıştır.

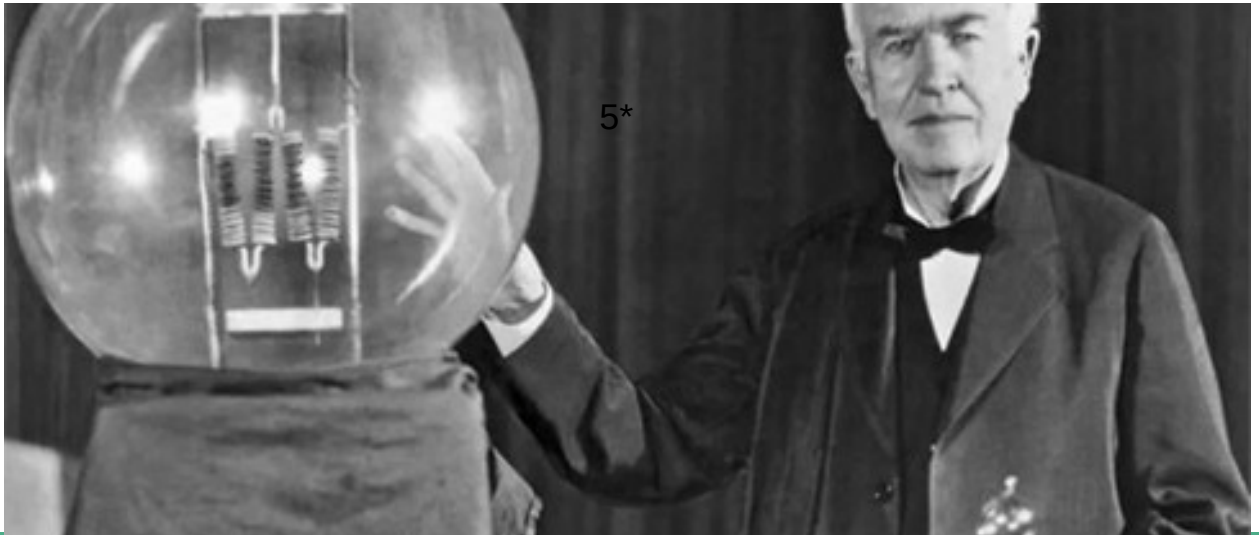

4- BEETHOVEN

Doğumundan itibaren baren sağlık sorunları ile mücadele eden Beethoven, 1801'de işitme problemler yaşamaya başlamıştır ve 1817'de tamamen işitme engelli bir birey olmuştur. Bu dönemden sonra da müzik yaşamına devam eden ünlü besteci. 9. senfoniyi de bu dönemde bestelemiştir. İşitme engelli olmasına rağmen besteler yapan, konserler veren bir insanın; eserlerinin yanı sıra, bu dünyaya bıraktığı önemli değerlerden biridir. Değerleri, insanlığa verdiği umuttur.

5-THOMAS ALVA EDİSON

Ampülü bulan kişi olarak hafızalara kazınan Edison, işitme engelli olması, onun için bir avantaj haline gelmiştir. Söylenen her türlü olumsuz cümleye karşı çalışmalarına devam eden Edison, "Ben başarısızlığa uğramadım, 2000 tane tecrübem oldu: bundan yerek, başarılarının ardındaki olumsuzlukları da bir avantaja çevirebilmişimdir."

6- AŞIK VEYSEL ŞATIROĞLU

Âşık Veysel, aşk geleneğinin son büyük temsilcilerinden biridir. Yedi yaşında çiçek hastalığı sebebiyle bir gözünü kaybeden Şatıroğlu, 1894'de Sivas'ın Sivrihisar Köyünde dünyaya gelmiştir. Babasının oyalanması için kendisine aldığı sazla büyüyen Şatıroğlu, şairler ve deyişler ile ülkemizin en ünlü halk ozanlarından birisi haline gelmiştir. Yaşamı boyunca köy okullarında ve köy enstitülerinde türküler dersleri veren Şatıroğlu, 1973 yılında hayata veda etse de, geride bıraktığı eserler günümüze kadar ulaşmıştır ve türküler yaşatılmaya devam etmektedir.

7- FRİDA KAHLO

Frida Kahlo, 6 yaşındayken geçirdiği çocuk felci sebebiyle bir bacağına hasar meydana gelmiştir. Geçirdiği felç dolayısıyla, hayatı boyunca sayısız ameliyat geçiren Kahlo "Tahta bacak Frida" olarak da anılmaktadır. Ünlü ressamın resim yeteneğinin de bu rahatsızlığı nedeniyle fark edildiği söylenmektedir.

8- CEMİL MERİÇ

38 yaşında görme yet s n tamamen kaybeden Cem l Mer ç, ÷lkem z n en değerl kalemler nden b r d r. Yazarlık hayatının en üretken dönem n se görme yet s n kaybetti ğ kazadan sonra yaşamıştır. Cem l Mer ç, onlarca ş r ve deş ş le ÷lkem z n unutulmayan yazarları arasında yer almaktadır.

9-MARK PLAYLE

"M nn k n" adlı rock grubunda g tar çatan Mark Playle, doğuştan sol el olmayan b r müz syend r.

Katıldığı "Gu tar dol" yarışmasında çeyrek f nalde elense dah , b rçok müz k otor tes tarafından "geleceğ n en büyük g tar stler nden b r " ağarak kabul ed lmektedir. İng ltere'n n en sev len Rock gruplarından M nn k n'ın unutulmaz s mler nden b r olarak kar yer ne devam etmektedir.

I 0- S Ü M E Y Y E B O Y A C I

Sümeyye Boyacı, başarıları ile adından sık sık söz ettiren sporcularımızdan biridir. Doğuştan kolu olmayan Sümeyye Boyacı, küçük yaşta gök akvaryum gezisinde "balıkların da kolu yok, onlar yüzebiliyor" düşüncesini motto olarak benimsemiştir. Azim ve kararlılığı ile gördüğü tüm yarışlarda derece alan Sümeyye Boyacı: çok sayıda altın, gümüş ve bronz madalya kazanmıştır. 2018 Paralimpik Avrupa Yüzme Şampiyonası'nda elde ettiği derece ile "Normallerde ve Engellilerde Cumhuriyet Tarihinin İlk Türk Kadın Avrupa Şampiyonu" unvanına sahip olmuştur. Sümeyye Boyacı'nın ileride dönük en büyük hedeflerinden biri de "dünya şampiyonu*" olmaktadır.

Haberimizde yer verdiğimiz gibi bu başarılar, elbette, ilham kaynağı olan bireylerden bazılarıdır. Engeller ne rağmen, engelsiz yaşamayı başaran; zorlukların ve dezavantajlı durumların üstesinden gelen tüm engelli bireylerin başarı hikayeleri dünyaya ilham olabilecek kadar önemlidir.

Yararlanılan Kaynaklar:

ZIÇEV.ORG
TOHUM OTİZM
ÜÇ NOKTA KÖRLER DERNEĞİ
Engelliler.gen.tr
Hacettepe Sağlık İdaresi Dergisi
Farkındalık ve Ulaşılabilirlik Rehberi
Hacettepe Üniversitesi Engelli Öğrenci Birimi
Alanya Gazetes

BÜLTEN YÖNETİCİSİ

İSA MERT
Özel Eğitim Bölüm
Başkanı

EDİTÖRLER

ELİF ÖNCÜL
Özel Eğitim Öğrt.
HİHAL YILDIZ EVİRGENTÜRK
Özel Eğitim Öğrt.

DANIŞMAN

KÜBRA TOPÇUOĞLU
Fizyoterapist